

POSTANOWIENIE

31 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 31 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia A.Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 30 czerwca 2023 r., II Ca 675/22,

w sprawie z powództwa M.J.

przeciwko A.Z.

o zapłatę,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z 30 czerwca 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego A. Z. od wyroku tego Sądu z 28 października 2022 r. jako wniesioną po upływie terminu.

Sąd drugiej instancji wskazał, że postanowienie z uzasadnieniem zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego przez umieszczenie w Portalu Informacyjnym 29 marca 2023 r. Pełnomocnik pozwanego nie zapoznał się z uzasadnieniem wyroku. Mając na uwadze art. 15 zzs⁹ ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: „ustawa COVID-19”), Sąd Okręgowy uznał, że doręczenie pozwanemu wyroku z uzasadnieniem nastąpiło z upływem 14

dni, to jest 12 kwietnia 2023 r. W tej sytuacji termin do wniesienia skargi kasacyjnej upływał z dniem, który datą odpowiada początkowemu dniowi biegu terminu, to jest 12 czerwca 2023 r. Termin ten upłynął bezskutecznie, a skarga kasacyjna została nadana na pocztę, dopiero 13 czerwca 2023 r.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pozwany, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił postanowieniu naruszenie:

1) art. 15 zzs⁹ ust. 3 i 4 ustawy COVID-19 oraz art. 131 § 1 i 2 w zw. art. 139 § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że dniem ostatnim do odbioru wyroku z uzasadnieniem był 12 kwietnia 2023 r.;

2) art. 15 zzs⁹ ust. 3 i 4 ustawy COVID-19, art. 131 § 1 i 2 w zw. art. 139 § 1 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowaniu cywilnym przez błędne przyjęcie, że doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego i za pośrednictwem operatora pocztowego nie są wobec siebie równoważne i w konsekwencji nieprawidłowe uznanie, iż doręczenie nastąpiło 12 kwietnia 2023 r.;

3) art. 165 k.p.c. w zw. z art. 112 k.c. przez błędne przyjęcie, że termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął z dniem 12 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 15 zzs⁹ ustawy COVID-19 stanowi, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach prowadzonych w sposób określony w art. 15 zzs¹ tej ustawy, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (Portal Informacyjny). W takim przypadku datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w Portalu Informacyjnym. W razie braku zapoznania się, pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od

dnia umieszczenia pisma w Portalu Informacyjnym. Stosownie do art. 15zzs⁹ ust. 4 ustawy COVID-19, doręczenie pisma za pośrednictwem Portalu Informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego.

Zatem gdy pismo sądowe nie zostanie przez pełnomocnika pobrane przed upływem 14 dni od jego umieszczenia w Portalu Informacyjnym nastąpi skutek doręczenia na podstawie art. 15zzs⁹ ust. 3 zd. 2 ustawy COVID-19. Co prawda przepis ten posługuje się w tym kontekście niezbyt precyzyjnym pojęciem „brak zapoznania się” z pismem, ale oczywiste jest, że nie chodzi o zapoznanie się w znaczeniu przeczytania pisma, ale o pobranie pisma z Portalu Informacyjnego, co umożliwia jego przeczytanie. Natomiast to, czy pełnomocnik z możliwości przeczytania pisma skorzysta jest dla skuteczności doręczenia obojętne (zob. postanowienie SN z 25 stycznia 2022 r., III CZ 58/22, OSNC 2022, nr 9, poz. 91).

Jak natomiast wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 20 października 2023 r., III CZP 24/23, datą doręczenia pisma w przypadku określonym w art. 15zzs⁹ ust. 3 zdanie drugie ustawy COVID-19 jest dzień następujący po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym (podobnie m.in. postanowienia SN z 23 lutego 2022 r., III CZ 31/22, i z 23 listopada 2022 r., III CZ 292/22).

Sąd Okręgowy błędnie wobec tego uznał, że doręczenie wyroku z uzasadnieniem nastąpiło 12 kwietnia 2023 r. Doręczenie to nastąpiło dopiero następnego dnia, tj. 13 kwietnia 2023 r. Stąd też termin do wniesienia skargi kasacyjnej upływał 13 czerwca 2023 r. (art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Skoro skarga kasacyjna została nadana na pocztę 13 czerwca 2023 r., to należy uznać, że została wniesiona z zachowaniem przewidzianego na tę czynność dwumiesięcznego terminu (art. 398⁵ § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

(D.Z.)

[ms]